

Rautjärven Veden taksa 1.1.2023 alkaen

LiLu 18.10.2022 § 46
143/02.05.00/2022

Valmistelija

Juho Jylhä, tekninen johtaja
p. 0400 654 897, juho.jylha@rautjarvi.fi

Vesihuoltolaki

Vesihuoltolaitosten toimintaa säätelee Suomessa ensisijaisesti vesihuoltolaki (9.2.2001/119). Lain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi.

Vesihuoltolain 18 §:ssä on esitetty maksujen yleiset perusteet. Vesihuollon ja huleveden viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Vesihuoltolain 19 § mukaan vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän ja laadun perusteella. Lisäksi laitos voi periä liittymismaksua ja perusmaksua sekä muita maksuja laitoksen toimittamista palveluista. Nämä maksut ovat eri alueilla erisuuruisia, jos tämä on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen tai aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä. Liittymismaksun suuruudessa voidaan ottaa huomioon myös kiinteistön käyttötarkoitus.

Nykyinen taksataso

Rautjärven vesihuoltoliikelaitoksen taksaa on tarkastettu viimeksi 2016, jolloin Rautjärven ja Laikon vesihuolto-osuuskunnat yhdistyivät osaksi liikelaitosta. Veden käyttömaksu on ollut vuodesta 2016 alkaen 1,25 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden käyttömaksu 2,70 €/m³ (alv 0 %). Veden ja jäteveden perusmaksu ovat kumpikin vesimittarin koosta riippuen 49,28 - 492,46 €/vuosi (alv 0 %). Liittymismaksun veroton yksikköhinta on 3,13 €/k-m². Maksut ovat olleet samansuuruiset Rautjärven ja Simpeleen asemanseudun toiminta-alueilla.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Rautjärven Veden toimintatuotot olivat yhteensä 610.739 €, josta liikevaihtoa oli 609.273 € ja liiketoiminnan muita tuottoja 4.457 €. Toimintakulut olivat puolestaan yhteensä 613.730 €, josta materiaaleja ja palveluja 303.940 €, henkilöstökuluja 133.366 €, poistoja 168.746 € sekä liiketoiminnan muita kuluja 4.687 €. Liikealijäämää syntyi siten -2.859 €. Tilikauden tulos oli rahoitustuottojen ja -kuluja jälkeen -9.784 €.

Rahoituslaskelman perusteella, vuoden 2021 toiminnan ja investointien rahavirta oli vesihuollon osalta 70.020 € positiivinen. Toisin sanoen 88.942 € suuruiset investoinnit pystyttiin rahoittamaan kokonaan omarahoituksella eli toiminnasta kertyneellä liikeylijäämällä (-2.859 €) ja käyttöomaisuuden poistoilla (168.746 €). Vuonna 2021 Rautjärven Vesi kattoi saamallaan maksutulolla kaikki menonsa vesihuoltolain vaatimusten mukaisesti.

Rautjärven Veden liikevaihto on vuoden 2022 talousarviossa 579.800 euroa. Toimintakulut ovat puolestaan yhteensä 562.700 €, josta materiaaleja ja palveluja 254.200 €, henkilöstökuluja 127.700 €, poistoja 179.100 € sekä liiketoiminnan muita kuluja 1.700 €. Liikelyijäämää arvioidaan jäävän 51.000 euroa. Tilikauden tulos puolestaan on rahoituskulujen jälkeen 16.400 €. Toiminnan ja investointien rahavirta v. 2022 on 107.000 euroa negatiivinen, mikä tarkoittaa, että maksutulot eivät riitä kaikkien menojen kattamiseen. Vuoden 2022 tilanne johtuu edellisvuotta selvästi suuremmista investoinneista, jotka liittyvät jätevedenpuhdistamon saneerauksen suunnitteluun. Vajetta on katettu lainanotolla.

Taksojen tarkastelu pitkällä aikavälillä 2023-2027

Taksojen määrittämisessä vuosille 2023-2027 on otettu huomioon Vihvilänsuon jätevedenpuhdistamon saneerauksen suunnittelutarveselvityksessä (LiLu 13.6.2022) esitetty alustava kokonaiskustannusarvio 1 280.000 euroa. Välttämättömiin verkostosaneerauksiin oletetaan laskelmissa käytettävän vuodesta 2023 alkaen 100.000 euroa vuodessa eli n. 1/20 käyttöomaisuuden nykyisestä tasearvosta. Verkostosaneeraukset ovat välttämättömiä, jotta korjausvelkaan voidaan vastata ja että laitoksen toimintaan ja talouteen negatiivisesti vaikuttavia vuotovesimääriä pystytään vähentämään niin vesijohto- kuin jätevesiverkostonkin osalta. Vuotuiset poistot kasvavat puhdistamon saneerauksesta johtuen 64.000 € ja kaikki investoinnit huomioon ottaen 84.000 € 20 vuoden poistoajalla laskettuna vuoteen 2027 mennessä. Määrittämisessä laskutetun vesimäärän ja laskutetun jätevesimäärän oletetaan laskelmissa pysyvän vuoden 2021 tasolla.

Vuosien 2023 – 2027 talouslaskelmissa taksankorotukset on mitoitettu niin, että toiminnan ja investointien rahavirta on positiivinen vuodesta 2025 alkaen sillä oletuksella, että puhdistamon investointi toteutetaan kokonaan vuoden 2024 loppuun mennessä. Tällöin vesihuoltolaitos pystyy myös lyhentämään rakentamista varten otettuja lainojaan sekä toteuttamaan muita tulevia saneeraus- ja laajennusinvestointeja omarahoituksellaan. Lainanottoa tarvitaan tällöin puhdistamon saneerausvaiheessa vuosina 2023-2024 n. 510.000 €, jonka jälkeen ei ole näköpiirissä tarvetta lisälainaan.

Esitettyssä taksassa vesihuollosta perittäviä maksuja on korotettu siten, että maksutuotoilla pystytään kattamaan vesihuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset vesihuoltolain mukaisesti. Esitetty taksakorotus on n. 25 %. Korotuksesta n. puolet on yleisestä kustannusten noususta johtuvaa ja puolet jätevedenpuhdistamon saneerauksesta aiheutuvien kustannusten kattamista. Taksoja on esityksessä korotettu niin perusmaksujen kuin käyttömaksujenkin osalta. Koska investoinnit kohdistuvat pääosin viemärlaitokseen, kohdistuvat myös korotukset suurelta osin jätevedestä perittäviin maksuihin. Käyttömaksujen osuus tarvittavasta korotuksesta on 80 % ja perusmaksujen 20 %. Tällöin käyttö- ja perusmaksujen osuudet liikevaihdosta pysyvät suurin piirtein entisellään ja käyttömaksujen korotustarvetta on pystytty hieman vähentämään.

Käyttömaksut 2023

Käyttömaksun perusteena on kiinteistön käyttämän veden määrä. Se mitataan laitoksen asentamalla vesimittarilla. Käyttömaksu peritään erikseen vedenhankinnasta ja viemäroinnistä. Veden käyttömaksu on ollut edellisessä taksassa 1,25 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,70 (alv 0 %).

Vesihuoltolain mukaan käyttömaksun tulee olla yhtä suuri koko vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Käyttömaksu 1.1.2023 alkaen:

	Käyttömaksut euroa/m ³	
	alv 0 %	alv 24 %
Vesi	1,43	1,77
Jätevesi	3,50	4,34

Yhdistetyn veden- ja jäteveden hinta on esityksessä 4,93 €/m³ ja prosentuaalinen korotus 25 %.

Perusmaksut 2023

Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon perusteella (euroa/vuosi). Perusmaksu peritään erikseen veden ja jäteveden osalta. Perusmaksut voivat vaihdella eri alueilla aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Esityksessä Rautjärven Asemanseudun toiminta-alueen perusmaksut ovat yhdenmukaistettu siten, että Asemanseudun taajaman perusmaksut nousevat Rautjärven kunnan vesihuoltolaitokseen yhdistyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueiden perusmaksujen tasolle. Asemanseudun toiminta-alueella Rautjärven Veden käyttömenot olivat v. 2021 käyttötalouden toteutumavertailun mukaan 27.082 € eli 46 % tuloja suuremmat. Alijäämästä 86 % kohdistui viemärlaitokseen. Simpeleen toiminta-aluetta korkeammat perusmaksut Asemanseudun toiminta-alueella ovat siten perusteltuja aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Rautjärven kunnan vesihuoltolaitokseen yhdistyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueille ei esitetä korotuksia perusmaksuun.

Perusmaksut 2023 Simpele:

Mittarin koko (DN)	Vuosimaksu euroa/vuosi			
	Vesi alv 0 %	Vesi alv 24 %	Jätevesi alv 0 %	Jätevesi alv 24 %
-20	59,18	73,38	64,76	80,30
25–32	97,06	120,36	106,22	131,72
40	140,80	174,59	154,08	191,06
50	211,13	261,81	231,05	286,51
65	351,93	436,40	385,14	477,57
80	563,21	698,38	616,35	764,27

Perusmaksu Rautjärven Asemanseudun toiminta-alue ja Rautjärven kunnan vesihuoltolaitokseen yhdistyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueet:

Mittarin koko (DN)	Vuosimaksu euroa/vuosi	
	alv 0 %	alv 24 %
-20	102,47	127,06
25–32	107,59	133,41
40	123,11	152,66
50	184,61	228,92
65	307,73	381,58
80	492,46	610,65

Lisä- ja erillisvesimittarimaksu

Perusmaksuun sisältyvän vesimittarin lisäksi laitoksen omistaman erillisen vesimittarin ja siihen liittyvän laitoksen omistaman laitteiston käytöstä perittävän lisävesimittarimaksun määrittämisen perusteena on lisä- ja erillisvesimittarilaitteiston tyyppi ja koko. Lisä- ja erillisvesimittarimaksu peritään erikseen vesi- ja jätevesimittareista. Lisä- ja erillisvesimittarimaksuun esitetään 25 % korotusta.

Liittymismaksu

Liittymismaksun kiinteistötyyppitaulukkoon on lisätty loma- ja vapaa-ajan rakennus (RM, RA). Muutoin maksun määräytymisperusteet pysyvät ennallaan.

Sako- ja umpikaivolietteen vastaanottomaksut 2023

Sako- ja umpikaivolietteen vastaanottomaksuihin esitetään 25 %:n korotusta. Vihvilänsuon puhdistamon saneerauksen yhteydessä uusitaan myös lietteenvastaanotto ja -käsittely.

Taksasta on poistettu hulevesimaksujen osuus, koska hulevesijärjestelmän ja -verkoston omistus sekä hulevesimaksuista saatavat tulot tulevat Rautjärven kunnalle eivät vesihuoltoliikelaitokselle.

Esittelijä

Tekninen johtaja Jylhä Juho

Päätösehdotus

Liikelaitos- ja lupajohtokunta hyväksyy Rautjärven Veden taksan 1.1.2023 alkaen ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin.